

Hva skjedde med

Uniforum Avis for Universitetet i Oslo.

Postadresse: Postboks 1076 Blindern 0316 Oslo

Ansvarlig redaktør: Martin Toft Telefon: 22854016

Journalist: Grethe Tidemann

grethe.tidemann@admin.uio.no Telefon: 92093788

Liste over publisering

24.05. Uniforum papir:

«4,9 millioner kroner tapt i et virtuelt instiutt for informatikk».

24.05. Uniforum .no:

«Kastet bort 4,9 millioner i et virtuelt Institutt for informatikk»

<http://www.uniforum.uio.no/nyheter/2012/05/kastet-bort-4%2C9-millioner-pa-virtuelt-institutt-for-informatikk.html>

24.05. Uniforum papir og nett

«Tvilsam bruk av inventarbudsjetten» (leder)

<http://www.uniforum.uio.no/meiner/2012/tvilsam-bruk-av-inventarbudsjetten.html>

25.05. Forskning.no

«Kastet bort 4,9 millioner i et virtuelt Institutt for informatikk»

25.05. Universitetsavisa (NTNU)

«Tapte 4,9 mill i virtuelt institutt for Informatikk»

30.05. På Høyden (UiB)

«Kastet bort 4,9 millioner i et virtuelt Institutt for informatikk»

Hva skjedde med World Beside?

Bakgrunn for prosjektet:

Uniforum skriver om World Beside første gang i februar 2008:

«Vil utvikla 3-D universitet»:

- Daglig leder *Stein Erlend Arge* og styreleder i selskapet og instituttleder ved Institutt for informatikk *Morten Dæhlen* har søkt Forskningsrådet om 30 millioner kr til å utvikle et 3-D universitet.
- Målet er å rekruttere studenter til realfagene.

Uniforums neste artikkel i august 2008:

«World Beside vann innovasjonspris»

- Bisetning: World Beside skal lage en virtuell modell av den nye informatikkbygningen.

Rykter:

- Ingen anbudsrunde
- Sammenblanding av roller – Instituttleder Morten Dæhlen er både oppdragsgiver, gründer, styreleder i selskapet og nær venn av daglig leder

Uniforum får vite at World Beside er konkurs høsten 2011

Rykte: Institutt for informatikk og Teknisk avdeling ved UiO krangler om én million kroner

Uniforums redaktør Martin Toft gjør et søk i offentlig journal og finner en mail fra dekan Knut Fægri ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet til universitetets advokat:

«Der hvor intet er, har selv keiseren tapt sin rett.» Uniforum tolker dette som at UiO har lidd et urettmessig tap.

Instituttleder Morten Dæhlen er kandidat ved dekanvalget på Det matematisk naturvitenskapelige fakultet. Journalisten velger å vente med å undersøke hendelsene rundt World Beside til etter dekanvalget.

Våren 2012: Uniforum stiller spørsmålet: Hva skjedde med World Beside?

Hva er historien bak World Beside?

Kilder: simula.no, Utdanningsetaten i Oslo, avisartikler

1990-tallet, UiO:

Informatikkstudenten Thomas Sevaldrud vil lage en seiflysimulator. På Instiutt for informatikk ved Universitetet får han hjelp av professor Morten Dæhlen.

2004, Simula forskningscenter:

Morten Dæhlen er blitt leder ved Simula forskningscenter. Thomas Sevaldrud er programmerer. Her arbeider også *Stein Erlend Arge*.

Selskapet Silent Wings etableres. Målet er å lage en seiflysimulator med betingelser mest mulig lik den virkelige verden.

**Selskapet World Beside etableres i 2006.
Målet er å gi skoleelever bedre undervisning.**

Stein Erlend Arge er daglig leder

Thomas Sevaldrud er ansatt

Morten Dæhlen som i mellomtiden er blitt instituttleder på UiO, er styreleder i selskapet.

Silent Wings beholder retten til å bruke teknologien

Selskapets eiere er UiOs innovasjonsselskap *Birkeland Innovasjon* og *Simula innovasjon*

World Besides inngår en stor kontrakt

- Våren 2007 tegner World Beside en kontrakt med Utdanningsetaten (UDE), Statoil Hydro og Birkeland Innovasjon på til sammen 14 millioner kroner
- World Beside skal utvikle et tredimensjonalt læringslaboratorium basert på moderne spillteknologi og kommunikasjon over nettet
- Totalbudsjett er 43 millioner kroner. Resten av pengene skal skaffes til veie fra private investorer og ved å søke om penger offentlige nasjonale og internasjonale finansieringskilder.

World Beside inngår en mindre kontrakt med Institutt for informatikk

- Februar 2008: World Beside søker Forskningsrådet om 30 millioner til å lage en virtuell versjon av UiO. Pengene blir ikke innvilget.
- September 2008: Institutt for informatikk inngår en avtale med World Beside om en virtuell versjon av instituttet. Oppdraget er verd 5 millioner kroner.

Våren 2012 Uniforum starter sin granskning:

Hva fant vi i kontrakt og avtalepapirer:

Pengene dvs 5. millioner kroner ble tatt fra inventar- og utstyrsbevilgningen til Ole Johan Dahls hus, dvs fra Teknisk avdelings budsjett. Pengene til World Beside ble forskuttert fra fortløpende fra instiuttet og siden refundert fra Teknisk avdeling.

Pengene ble utbetalt i tre faser fra aug. 2008 til mai 2010:

Pilot-, Prosjekterings- og Hovedprosjekt.

Prosjektet kunne stanses etter alle faser

Morten Dæhlen er inhabil ved leveransetest

Vedlegg til kontrakt:

Oppdraget ble klassifisert som «Forskning og utvikling»

Begrunnelse/forutsetning:

Det dreier seg om et produkt som ikke finnes på verdensmarkedet

Prosjektet mottar 13 millioner fra eksterne kilder

Hva fortalte dokumentene fra konkursbehandlingen?:

Innberetning og sluttinnberetning fra bostyrer til Byfogden:

Morten Dæhlen er ikke styreleder ved konkurs.

UiO krevde 500 000 kroner fra Boet. Teknologirettighetene er solgt.

Hva skjedde med teknologien? :

Mail fra UiOs advokat 9. mars 2011 til assisterende instituttleder Arne Maus med cc til dekan Knut Fægri i UiOs mailarkiv:

Bostyrer godtar ikke UiOs bud på 5000 kr.

Bostyrer aksepterer et bud på 26 000 kr. fra «Kito»

Hvorfor bød UiO kun 5000 kr for verdensledende teknologi?

Hvem er «KITO»?:

Telefonsamtale med representant for bostyrer:

Teknologirettighetene ble kjøpt av Hugo Hellvik i firmaet Keytos.

Keytos nettside:

Keytos samarbeider med tysk forsvar- og luftfartsindustri om Virtual Reality og simuleringssløsninger.

Telefonsamtale med Hugo Hellvik, daglig leder i Keytos:

«Keytos kjøpte teknologien for å hindre at den ble blokkert».

«*World Beside er et eksempel på at UiO ikke ivaretar sine ressurser.*»

«*Keytos selger gjerne teknologirettighetene tilbake til UiO mot garanti om at disse ikke blir blokkert .*»

Uniform intervjuer Stein Erlend Arge (grunder og tidligere daglig leder i World beside) og Morten Dæhlen (grunder , styreleder og oppdragsgiver for world beside).

Spørsmål: Hvorfor gikk World Beside konkurs? Hvorfor avbrøt UiO samarbeidet? Hvorfor bød UiO kun 5000?

Stein Erlend Arge gir Uniform et brev han fra Arge til investorene skrevet på et tidspunkt hvor konkurs var uungåelig.

Hva avslørte brevet fra Stein Erlend Arge?

Pengene fra UDE, Statoil og Birkeland Innovasjon dekket kun kostnadene i 2007.

(Pengene var iferd med å ta slutt på tidspunktet hvor kontrakt med UiO ble inngått)

World Beside undervurderte prosjektets konseptuelle og pedagogiske utfordringer:

«Hadde vi valgt å starte fra en ferdig innkjøpt teknologiplattform, kunne vi kommet i mål.»

(Nytviklet teknologi var en viktig forutsetning da oppdraget fra World Beside ble gitt uten anbudsrunde)

Hvorfor ble ikke selskapets økonomi fulgt opp før kontrakten ble inngått og etter første og andre fase i prosjektet?

Intervju med økonomiansvarlig for prosjektet. : «Morten Dæhlen håndterte økonomien»

Mailutveksling med dekan Knut Fægri: «Jeg stolte på fagmiljøet»

Mailutveksling med Morten Dæhlen: «Jeg trakk meg ut av styret i desember 2009 og kjente ikke til selskapets leveranseproblemer» (?)

Daværende teknisk direktør Frode Meinich videresender mail fra Uniforum til nåværende fungerende Teknisk direktør *Helga Sagsveen*. Frode Meinich videresender denne mailen med CC til kommunikasjonsdirektøren ved UiO og til assisterende universitetsdirektør.

Ville det ikke vært bedre å skyte inn litt mer penger og få et ferdig produkt? Hvorfor bød UiO kun 5000 kr for teknologien?

Intervju med assisterende instituttleder Arne Maus:

«Jeg ble ikke involvert før ved leveransetest?», «Leveransen var ubrukelig»,

« Å videreføre og vedlikeholde prosjektet ville kostet minst to millioner kroner i året»

«Det er ikke vår jobb å redde et kommersielt selskap»

«Det viktigste for meg var å hale i land den siste millionen»

Striden om den siste millionen?

Uniforum får tilgang til mail fra daværende teknisk direktør Frode Meinich til UiOs ledelse etter kunngjøring av konkurs:

Frode Meinich stilte også spørsmålene Hvorfor bød UiO kun 5000 kr for teknologien? Hvorfor valgte instituttet å avslutte kontrakten?

Teknisk avdeling krever at Institutt for informatikk påtar seg ansvaret for håndteringen av prosjektets økonomi og stiller dette som betingelse for å refundere den siste millionen.

Uniforum får tilgang til brev fra assisterende instiuttleder ved Institutt for informatikk *Arne Maus* og instiuttets kontorsjef til UiOs ledelse:

IFI påtar seg ansvaret for dårlig håndtering av prosjektet og beklager at den siste millionen ble utbetalt til World Beside.

IFI advarer om at studentene vil lide om Teknisk avdeling ikke refunderer pengene.

Hva kom ut av granskningen og hvilke konsekvenser fikk den?

- Kritisk artikkel i Uniforum samt i universitetsavisene i Bergen og Trondheim og på nettsiden til Forskningsrådet.
- Artikkelen i Uniforum ble diskutert på et lukket møte i Universitetsstyret
- Silent Wings og Hugo Hellvik bruker fortsatt teknologien.
- Morten Dæhlen er blant landets mektigste innenfor IKT og er fra januar 2013 dekan ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Hva kunne Uniforum ha gjort annerledes?

Rykter kunne blitt fulgt opp tidligere:

Tvilsom bruk av anbudsregler og rolleblanding ved inngåelse av kontrakt i 2008. Strid om finansiering av den siste millionen mellom Teknisk avdeling og Institutt for informatikk.

Saken kunne blitt kjørt før og ikke etter dekanvalget.

Vi kunne ha vært mer aggressive i vår dekning. (Stein Erlend Arge var forlover i Morten Dæhlens bryllup)

Rykter kunne blitt fulgt opp tidligere:

- Tvilsom bruk av anbudsregler
- Rolleblanding
- Strid om finansiering

Rykter rundt kontraktinngåelsen mellom World Beside og Instiutt for Informatikk kunne ha blitt sjekket opp allerede i 2008

Saken kunne blitt kjørt før og ikke etter dekanvalget

Vi kunne vært mer aggressive i vår dekning. (Stein Erlend Arge var forlover i bryllupet til Morten Dæhlen).